

spoisthaberler

TMMOB Şehir Plancıları Odası
İstanbul Şubesi
Elektronik Bülteni
Mart 2009

DANIŞTAY 6. DAİRE:

“GENEL PLAN NOTU HUKUKA AYKIRI”

İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi’nce 14.06.2006 tarihinde onaylanan “1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı Notlarına İlave Genel Plan Notları” ile çeşitli konularda toptan düzenleme yapılmak suretiyle, mevcut imar planlarıyla uyumuna bakılmaksızın otopark ve benzeri konularda uygulamalar yapılmak istenmişti. Bu kapsamda, “meydan, parklar ve dinlenme alanları, oyun alanları, çocuk bahçeleri, kavşak ve yol alanları”nda “kamuya ait zemin altı otoparkı” düzenlemelerinin yapılabileceği hüküm altına alınmıştı.

Kamuya ait otoparklar ve benzeri düzenlemelerin “genel plan notu” ile yerine getirilemeyeceğini ileri süren Odamız, zemin altı otopark yapılacak yerin çevre ile uyumu ve ulaşım ilişkilerinin her bir imar planında ayrı ayrı incelenerek

yapılması gerektiğinin altını çizmek suretiyle Belediye Meclis kararına itiraz etmişti.

İmar mevzuatı ve plan tekniğine aykırılığı nedeniyle yaptığımız itiraza İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı’nca süresi içinde cevap verilmediğinden, Odamızca konu yargıya taşınarak, Meclis kararının iptali istenmişti. İstanbul 3. İdare Mahkemesi’nin 16.07.2008 tarihli kararı ile iptal edilmişti.

İdare Mahkemesi’nin iptal kararında; düzenleyici işlem niteliğindeki imar planlarına ait plan hükümlerini açıklayıcı özellik taşıyan plan notları bir bütünlük oluşturduğu, plan notlarının imar planının ayrılmaz bir parçası olduğu, bu nedenle plan notları ile getirilen kuralların da imar planı gibi kesin ve yürütülmesi zorunlu düzenleyici işlem olarak iptal davasına konu olabileceği, plan notlarının imar planında bulunan belirli durumların daha açık ve anlaşılır olmasını sağlamak amacıyla kullanıldığı, imar planlarının üstü bir konumunun bulunmadığı, bu notların her bir imar planına ayrı ayrı işlenmesi gerektiği, uyuşmazlık konusu olayda ise, her bir imar planına ayrı ayrı işlenmeden yürürlükte bulunan tüm planlara yönelik olarak genel bir imar planı notları eklenmesi şeklinde tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık görülmediği hususları ifade edilmişti.

İstanbul 3. İdare Mahkemesi’nin söz konusu kararı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı’nca Danıştay’da temyiz edilmiştir. Danıştay 6. Dairesi’nin 16.02.2009 tarihinde verdiği karar ile İstanbul 3. İdare Mahkemesi’nin İBB Meclisi’nin dava konusu kararının iptaline ilişkin kararı onandı.

YEREL SEÇİMLER

NASIL BİR İSTANBUL, NASIL BİR YÖNETİM?

TMMOB'ye bağlı Odaların İstanbul Şubelerinin düzenlediği 11 Mart 2009 Çarşamba Gününü Perpa İş merkezi Konferans Salonunda düzenlenen Panele Şubemizi temsilen Şube Sekreterimiz Tayfun Kahraman katıldı. Diğer Şube temsilcileri ile birlikte yerel seçimler ile göreve gelecek olan adaylara Şubemizin ve İstanbulluların beklentilerini aktaran Kahraman, yaptığı konuşmada; İstanbul'da göreve gelecek olan adaylara birlikte çalışmak istedikleri her projede Şehir Plancıları olarak masaya oturarak görüşlerimizi paylaşmaktan mutluluk duyacağımızı ve davet edildiğimiz her ortamda görüşlerimizi aktaracağımızı belirtti. Adaylardan göreve geldiklerinde kendilerinden beklentilerimizi de aktaran temsilcimiz, özellikle Odamızın dava konusu etti ya da kamuoyu gündemine taşıdığı konularda belediyelerin takipçisi olmaya devam edeceğimizi söyledi.

MSGSÜ'DE GÖREV DEĞİŞİKLİĞİ:

YENİ BÖLÜM BAŞKANI PROF. DR. AYKUT KARAMAN'I KUTLUYORUZ

Yönetim Kurulumuz, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Başkanlığına seçilmesi nedeniyle Prof. Dr. Aykut Karaman'ı 4 Mart 2009 tarihinde ziyaret ederek, yeni görevinde başarılar diledi.

Yönetim Kurulu Başkanımız Erhan Demirdizen, Sekreterimiz Tayfun Kahraman, Yönetim Kurulu üyelerimiz Doç. Dr. Fatma Ünsal ve Kübra Şen'in de katıldıkları ziyarette, Odamız ile MSGSÜ

arasında var olan ilişkilerin geliştirilerek sürdürülmesi ve bazı ortak etkinliklerin düzenlenmesi üzerinde duruldu.

Bu vesileyle, geçtiğimiz yıllarda bu görevi özveriyle yürüten Prof. Dr. Güzin Konuk'a da teşekkürlerimizi sunuyoruz.

İSTANBUL ÇEVRE DÜZENİ PLANI:

PANELDE PLANI VE SÜRECİ TARTIŞTIK

İstanbul Şubemizce 21 Mart 2009 tarihinde düzenlenen "İstanbul'un Çevre Düzeni Planı" konulu paneli Yönetim Kurulu Üyemiz Mehmet M. Çalık yönetti. Yönetim Kurulu Başkanımız Erhan Demirdizen'in yanı sıra, Prof. Dr. Emre Aysu, Doç. Dr. Azime Tezer, Yrd. Doç. Dr. Erbatur Çavuşoğlu, Ziraat Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı Ahmet Atalık ve İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nden İsmail Şahin panele konuşmacı olarak katıldılar.

Yönetim Kurulu Üyemiz Mehmet M. Çalık'ın, İstanbul Çevre Düzeni Planı'na ilişkin genel değerlendirmelerimizi aktararak başlattığı panelde, Prof. Dr. Emre Aysu, çevre düzeni planlarının fiziki mekanın anayasası olduğunu belirttikten sonra, göç, çevre koruma ve kalkınma ayakları olan bir planlama politikamızın oluşturulmaması nedeniyle çevre düzeni planlarının altyapısının oluşturulmadığını söyledi. Planlama alanındaki parçalanmaya son yıllarda Toprak Koruma Yasası ile yeni bir boyut eklendiğini

belirten Aysu, Ergene Havzası Çevre Düzeni Planı çalışmalarından yola çıkarak, Trakya, Bursa ve Çanakkale'deki tarım topraklarımızı kendi geleceğimiz için korumamız gerektiğini dile getirdi.

Çevre Düzeni Planı ile Ulaşım Ana Planı arasındaki çelişkileri vurgulayarak konuşmasına başlayan İsmail Şahin, Ulaşım Planı'nda olan Boğaz Karayolu Tüp Geçişinin Çevre Düzeni Planı'nda olmamasını sorguladı. Şahin ayrıca, Çevre Düzeni Planı'nda 3'üncü köprü'nün olmamasına rağmen köprüye "göz kırpan" bazı kararların olduğunu ifade etti.

"İMP Başkanı" sıfatıyla katıldığı bir televizyon programında, "Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı bizimle birlikte çalışıyor, Plan'ın tarımla ilgili konularını biliyor" şeklinde açıklamalar yapan İbrahim Baz'ın bu sözlerini değerlendiren Ahmet Atalık, 125 bin nüfusu olan Silivri'de 1.5 milyon nüfus öngörülmesinin tarım alanlarını yapılaşmaya açmaktan başka bir sonuç doğurmayacağını ifade etti. Silivri, Çatalca ve Şile – Ağva bölgelerinde tarımda çalışan nüfusun % 31 – 56 arasındaki oranlarda değiştiğini belirten Atalık, bu istihdam verilerinin göz ardı edilemeyeceğini aktardı. Aynı şekilde Atalık, İstanbul'un alansal olarak % 28'inin tarım alanı olduğunu ifade ederek, tarım faaliyetlerinin göz ardı edilemeyeceğini ortaya koydu.

Yetki karmaşası nedeniyle çevre düzeni planlarının işlevsel olmadığını dile getirerek konuşmasına başlayan Yrd. Doç. Dr. Erbatur Çavuşoğlu, fiilen yapılanların tam tersinin planlara konulduğunu belirterek, bu anlayışı "takiyyeci planlama" olarak tanımladı. Bilboardlarda reklamı yapılan projelerin Çevre Düzeni Planı'nda olmamasını buna örnek olarak veren Çavuşoğlu, "planın amacı ne" sorusuna İMP tarafından "İstanbul'un değerini 10 kat arttırmak" cevabının verildiğini ifade

ederek, bunu "İstanbul'u satmak"tan çok daha vahim bulduğunu anlattı.

Panelde Odamızın İstanbul Çevre Düzeni Planı sürecindeki yaklaşımını aktaran İstanbul Şube Başkanımız Erhan Demirdizen, 2006 yılında onaylanan Çevre Düzeni Planı'nın yasal koşulları yerine getirmeden belediye şirketi bünyesinde tamamlanmasını uzman meslek odası olarak kabul edilir bulmadığımızı ifade etti. Bu planın idare mahkemesi tarafından iptal edilirken ortaya konulan gerekçelerin bugünkü plan çalışmalarından dikkate alınması gerektiğinin altını çizen Demirdizen, plan çalışmalarının denetimsiz bir şirket ortamından belediye ortamına alınmasının hafife alınamayacak bir kazanım olduğunu belirtti. Bu aşamada, yeni planın teknik olarak henüz tamamlanmadığını, ancak buna rağmen seçimler öncesinde alelacele meclis onayından geçirildiğini dile getiren Demirdizen, yeni planın 'noktasal proje' anlayışına nasıl çekidüzen vereceğinin merak edildiğini ifade ederek, içme suyu havzaları, orman alanları, tarım alanları ve ulaşım konusunda planlama ilkeleri açısından 'olmazsa olmaz'ların olduğunu bir kez daha hatırlattı.

Çevre Düzeni Planı çalışmalarının ulaşım ile ilişkisini değerlendiren Doç. Dr. Azime Tezer, son beş yıllık dönemde belediye bütçesinden ulaşıma ayrılan 3.4 milyar TL'lik yatırımın sadece 1.17 milyar TL'sinin raylı sistemler için kullanılmasını ve ağırlığın karayollarına verilmiş olmasını eleştirerek başladığı konuşmasında, önümüzdeki dönemde Büyükdere Caddesi ile Boğaz sahilleri arasında düşünülen tünel projelerine de dikkatleri çekti.

Paneli izleyici olarak katılan İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı Cemal Gökçe de, söz alarak, Japonların yaptıkları yeni Ulaştırma Ana Planı'nda, Çevre Düzeni Planı'na aykırı olarak, 3'üncü köprü'nün bulunduğunu ve yerinin de ilk ve ikinci köprülerin arasında belirlendiğini ifade etti.

Panelin sonunda oturum başkanı Yönetim Kurulu Üyemiz Mehmet M. Çalık, planın amaç olarak algılanmaması gerektiğini, asıl amacın şehircilik olduğunu dile getirdikten sonra, planın araç olduğu görüşünü dile getirdi.

KENTSEL KORUMA:

YASALAR, PLANLAR VE UYGULAMALARI TARTIŞTIK

İstanbul Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu temsilcilerimiz ile 19 Mart 2009 tarihinde bir araya geldik. İstanbul Şube Başkanımız Erhan Demirdizen, Koruma Amaçlı Plan kavramı, yürürlükte olan düzenlemeler, 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve korumaya ilişkin diğer bazı kavramların yer aldığı bir sunuş gerçekleştirdi.

Gözlemci statüsünde katılmakta olduğumuz Koruma ve Yenileme Kurulu toplantılarında karşımıza çıkabilecek

kavramlar ve yasalarla ilgili tartışma fırsatı bulduk.

Genç ve deneyimli meslektaşlarımızın bilgi ve deneyimlerini paylaştıkları toplantıya; Emrah Altınok, Senay Akalın, Demet Savaşan, Kübra Şen, Nüket Özipek, Murat Yıldız, Gizem Aksümer, Sinem Konuk, Gökçen Taşkın, Erhan Demirdizen, Tayfun Kahraman, Amber Niksarlıoğlu, Çare Olgun Çalışkan ve Nazan Özbaydar katıldı.

DOLMABAĞÇE PARKI

DOLMABAĞÇE TÜNEL GEÇİŞİNİ AYAZPAŞA DERNEĞİ İLE BERABER DEĞERLENDİRDİK

Ayazpaşa derneğini temsilen Prof. Dr. Zeynep Ahunbay ve Aslı Sarıoğlu'nun katılımları ile Odamızda yapılan toplantıda, Dolmabahçe de yapılan tünel geçişi ile birlikte bu geçişin çıkış noktasında yer alan Dolmabahçe Parkında İstanbul Büyükşehir Belediyesince yapılan işgal ve bu işgale karşı Ayazpaşa Derneğince açılmış olan dava değerlendirildi.

Yapılan görüşmelerde, Dernek tarafından Odamıza taşınan bu konu hakkında Odamızın da takipçi olduğu belirtilerek, açılan davaya Odamız tarafından da müdahil olunması gerektiği aktarılarak en kısa zamanda Odamızın da bu mücadelede destek vermek üzere davaya müdahil olacağı aktarıldı.

“İSTANBUL FİNANS MERKEZİ”:

DPT “FİNANS MERKEZİ”NE HIZ VERDİ

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan tarafından da sık sık gündeme getirilen “İstanbul Finans Merkezi” konusu, Devlet Planlama Teşkilatı tarafından dokuz çalışma grubu kurularak yeni bir aşamaya getirildi. DPT tarafından kurulan çalışma gruplarından altyapı ile ilgili olanına İstanbul Valiliği tarafından İstanbul Şubemiz de davet edildi.

Ancak, Odamızın gerekli hazırlık çalışmalarını yapmasına zaman tanınmadan, “İstanbul Finans Merkezi” gibi, şehir planlaması ve İstanbul kenti açısından önemli bir konuda yapılan 6 Şubat 2009 tarihindeki ilk toplantıya katılım sağlanamadı.

Bu toplantıda, İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin ilgili birimlerince yapılan çalışmaların değerlendirildiği ve “finans merkezi” için Ataşehir, Kartal ve Maslak’ın öne çıktığı bilgisinin İstanbul Şubemize yazılı olarak iletilmesi üzerine İstanbul Valiliği’ne yazı yazılarak, davet yazısının toplantıdan bir gün önce gelmesi nedeniyle Odamızca katılımın sağlanamadığı ifade edildi. Yazıda ayrıca, farklı uzmanlık alanlarının ortak çalışmasını gerektiren bir konuda, bu kadar kısa süreler içinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin belirlediği alternatiflerin İstanbul Şubemizce kuşkuyla karşılandığı belirtilerek, Başbakan’ın ifade ettiği “Ataşehir” alternatifinin imar planlarında yarattığı tahribat nedeniyle yaşanan hukuksal gelişmeler hatırlatıldı. DPT’nin belirlediği hızlı takvime uyulmasının söz konusu olamayacağı da yazılı olarak ifade edildi.

Bütün çalışma gruplarının katılımıyla 12 Mart 2009 tarihinde yapılan toplantıya Odamızı temsilen İstanbul Şube

Başkanımız Erhan Demirdizen katıldı. İlgili Vali Yardımcısı’nın açılış konuşması ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Şaban Erden’in yapılan çalışmalar hakkında bilgilendirme yapmasının ardından, ulaşım çalışma grubu adına Karayolları 17. Bölge Müdür Yardımcısı Asım Öztürk 14 kritere göre belirledikleri 6 alternatifi açıkladı. Alan büyüklüğü, gelişme potansiyeli açısından alanın yeterli olması, mülkiyet ve yapılaşma durumu, ulaşım altyapısı, imar planlarına uygunluk, merkeze ve nitelikli konut alanlarına erişim gibi kriterlerin dikkate alındığı belirtilen çalışma sonrasında, Kartal, Ataşehir, Ümraniye, Kavacık, Maslak ve Hasdal’ın “İstanbul Finans Merkezi” için alternatif yerler olarak öne çıktığı aktarıldı.

Çalışma grupları adına yapılan sunumların ardından ilk söz İstanbul Şube Başkanımız Erhan Demirdizen’e verildi. Daha önce İstanbul Valiliği’ne yazılı olarak ilettiğimiz görüşlerimiz çerçevesinde, konunun planlama açısından yeterli düzeyde incelenmediğine yönelik kuşularımızı ifade eden Demirdizen, sadece ulaşım açısından bile, İstanbul’da kentle ilişkisi sağlıklı kurulan bir uluslar arası finans merkezine yer bulmanın hayli güç olduğunu dile getirerek, Ulaşım Çalışma Grubunun yaptığı analizlere ilişkin bir sunumu Odamız mensuplarına da yapmasının yararlı olacağını aktardı. Demirdizen ayrıca, ortada hiçbir teknik çalışma olmadan Başbakan’ın Ataşehir’i telaffuz etmesinin ve sonrasında yapılanların yanlışlıklarına değinerek, İstanbul Kalkınma Ajansı’na da “Finans Merkezi” ile ilgili görev tanımı yapıldığını hatırlattı. Şehir planlaması ilkeleri açısından doğru yaklaşımla ele alınacak finans merkezine Oda olarak itirazımızın olamayacağını ifade eden Demirdizen, farklı kurum ve kişilerin siyasi ya da başka amaçlarla geliştirecekleri yaklaşımlara onay verilmesinin de söz konusu olamayacağını vurguladı.

İSTANBUL'UN SU HAVZALARI:

SORUNLARI BBC RADYO'YA ANLATTIK

BBC muhabiri Aaron Schacter ile 20 Mart 2009 tarihinde bir röportaj yapan İstanbul Şube Başkanımız Erhan Demirdizen, İstanbul'daki 10 adet barajın su toplama havzalarında yer alan kaçak yapılaşma ve planlama sorunları hakkında bilgiler verdi.

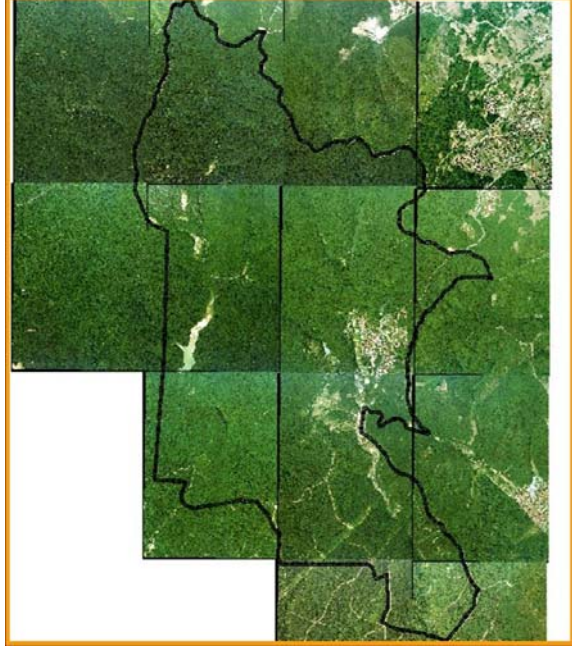
Sonraki günlerde BBC Radyo'da yayınlanan söyleşide Demirdizen, özellikle 2006 yılında yapılan yasal düzenlemelerin yarattığı tehlikeli sonuçları aktararak, kuralların esnekleştirilmesi halinde havzalardaki kaçak yapılaşmanın daha da kontrol edilemez noktalara geldiğini dile getirdi.

2006 yılına ilişkin verilere göre 120 bin civarında kaçak yapı bulunan havzalarda bir milyona yakın nüfus yaşadığının tahmin edildiğini belirten Demirdizen, Odamızın da aralarında bulunduğu meslek odalarının dava açarak yürütmesini durdurduğu yönetmeliğin, havzalardaki plansızlığa seyirci kaldığını ve nüfus yoğunluğunu arttırmayı hedeflediğini ifade etti.

BBC muhabiri Schacter'in orman alanları ve kıyılarla ilgili sorularını da cevaplayan Demirdizen, özellikle üçüncü köprünün kuzey ormanları üzerindeki en büyük tehdit olduğunu vurgulayarak, "kravaziyer liman" adı altında kıyılarda ve dolgu alanlarında yapılması düşünülen yapılaşmaların da kıyılarımızı korunamaz hale getireceğini dile getirdi.

BAHÇEKÖY KORUMA PLANINA GÖRÜŞ VERDİK:

KUZEY GELİŞMELERİNE DİKKAT!

Kaynak: 19 Şubat 2009 tarihli 1/5000 ölçekli Bahçeköy Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı" toplantı sunuşu

19 Şubat 2009 tarihinde, İstanbul Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı Planlama Müdürlüğü'nde "Bahçeköy 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı 2. Değerlendirme Toplantısı" yapıldı. Toplantıya Odamız adına üyelerimizden Çare Olgun ÇALIŞKAN katıldı. Öncelikle 1. değerlendirme toplantısında yapılan açıklamalar ve planlama alanına ilişkin analiz ve değerlendirmelerin sunulduğu toplantıda, ağırlıklı olarak planlama ekibince hazırlanan iki alternatifli plan kararları üzerinde duruldu. Konu ile ilgili olarak toplantıya katılan kurum ve oda temsilcileri ile muhtarlar sözlü olarak görüşlerini iletirken, katılımın daha yüksek olduğu bir toplantıya ihtiyaç duyulduğu ortak bir görüş olarak belirtildi.

Temsilcimizin elde ettiği bilgiler, toplantı gözlemleri ve toplantıda yapılan değerlendirmeler ışığında, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nce çalışmalarına başlanan 1/5000 ölçekli Bahçeköy Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı'na ilişkin Odamız görüşü aşağıda yer alıyor.

Planlama Alanı:

Sarıyer ilçesinde yer alan Bahçeköy (İlk Kademe Belediyesi), İstanbul III. No'lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun (K.T.V.K.B.K.) 15.11.1995 gün ve 7756 sayılı kararı ile İstanbul Kuzey Kesimi Karadeniz Kuşağı Doğal Sit Alanı kapsamında I. ve III. derece Doğal Sit alanı olarak ilan edilmiştir.

Söz konusu plan sahası 25.05.2006 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren İSKİ İçmesuyu Havzaları Yönetmeliği'ne göre Ayvant Bendi, Büyük Bent, Kömürcü Bent; Valide Sultan Bendi, Topuzlu Bent ve Sultan Mahmut Bendi su kaynaklarının farklı mesafelerdeki koruma alanlarında kalmaktadır.

Tarihi Taksim ve Kırkçeşme Su Sistemlerine ait sanat yapıları ve hat güzergahlarının bir kısmı Bahçeköy 1/5000 ölçekli K.A.N.İ.P. sınırları ve İstanbul III. No'lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu (K.T.V.K.B.K.) yetki sınırları içerisinde yer almakta olup; söz konusu yapılar üzerinde bir tescil ya da koruma bandı kararı bulunmamaktadır. Bununla birlikte, bahsi geçen su sistemlerinin İstanbul I. No'lu K.T.V.K.B.K. sınırları içinde kalan kısımlarına ilişkin kurulun 03.03.1993 tarih ve 4448 sayılı kararı ile güzergah, kemer, galeri ve diğer yapıların sağında ve solunda 100'er mt. olmak üzere 200 mt.'lik bir koruma bandı belirlenmiştir.

Planlama alanına ilişkin Sarıyer Belediye Meclisince onanan 1987 tarihli İslah İmar Planı ve 1992 onanlı ilave İslah İmar Planı (Saklı Koru Evleri) bulunmaktadır. 1995'de Doğal SİT alanı ilan edilmesinin ardından 1996'da İstanbul III. No'lu K.T.V.K.B.K.'nca geçiş dönemi yapılanma koşulları belirlenmiştir.

Bahçeköy yerleşim yapısı bakımından geçmişten bu yana orman köyü görünümünde olması ve etrafını çevreleyen orman alanlarından dolayı fazla genişleme gösterememiş olmasına karşın Zekeriyeköy, Uskumruköy, Kilyos ve Demirciköy'e olan ulaşımın odağında olmasından dolayı, o bölgelerin hizmet gereksiniminin karşılandığı birinci bölge konumunda kalmaktadır. Son yıllarda artan nüfus ve yapılaşma yoğunluğu da bu konumun önemi ortaya koymaktadır. Bahçeköy'de 1990'lı yıllardan günümüze artan

yapılaşma baskısı, nüfus sayımlarının sonuçlarına bakıldığında açıkça görülmektedir:

1990 nüfus sayımına göre 4072, 1997 nüfus sayımına göre 4740, 2000 nüfus sayımına göre 6107, 2005 yılı arazi çalışması nüfus hesabı 9000 olan Bahçeköy'de günümüzde yaklaşık 10.000 civarında nüfus bulunmaktadır.

Plan Alternatifleri:

Hazırlanan plan alternatiflerinden ilki, plan bölgesindeki iki mahallede çok sayıda yapılaşmış alanı da içine alacak şekilde, dere yataklarının her iki yanından 100'er metrelik koruma kuşağının kabulüne dayalı olarak hazırlanmıştır. Öneri, 1987 ve 1992 tarihli İslah İmar planlarının kararlarına uygun ve kadastral durum gözetilerek oluşturulmuş; tapulu parsellere müdahale edilmeden sosyo-kültürel donatı ihtiyacının iyileştirilmeye çalışıldığı bir içerikle ele alınmıştır. Ayrıca koruma kuşağı altında kalan İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi binası için de, plan bölgesinde yer alan ve koruma kuşağının yakınındaki bir 2B arazisinin takas yoluyla kullanılması öngörülmüştür. Bu alternatifte, yaklaşık olarak 380 adet bağımsız birim ve 1305 hane koruma kuşağının altında kalmaktadır.

Hazırlanan ikinci plan önerisine göre ise, dere yataklarının her iki yanında 15'er metrelik ve yer yer daralıp genişleyen bir koruma kuşağı kabul edilerek, planlama alanındaki yapılaşmış çevreye minimum müdahale alternatifi ortaya koyulmuştur. Bunun dışındaki planlama yaklaşımı ise ilk alternatif ile benzer bir yol izlemektedir. Ancak bu haliyle bile plan bölgesindeki 10.000 kişiden yaklaşık 3.000 kişi koruma kuşağının içinde kalmaktadır. Koruma kuşağının minimuma çekilmesine karşın yer değiştirme ile karşı karşıya kalan alandaki 3.000 kişilik nüfus, son yıllarda artan yapılaşmayı ve kat arttırmalarını gözler önüne sermektedir.

Tespitler/Öneriler:

Toplantıda sunulan plan alternatifleri "taslak" nitelikte çalışmalar olup, kesinleşmiş plan kararları henüz oluşturulmamıştır. Bu sebeple söz konusu 1/5000 ölçekli Bahçeköy Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı'na ilişkin aşağıda sıralanan Odamız görüşleri toplantıdaki değerlendirmeler ışığında alternatif planların incelenmesi sonucunda oluşturulmuştur ve plan yaklaşımlarına ilişkin kritik noktaların altını çizerek yönlendirici

olabilecek argümanları ortaya koymayı hedeflemiştir:

— Planlama bölgesinin geleceğini belirleyecek en önemli planlama kararının hiç şüphesiz planlama alanındaki koruma kuşaklarının kesin alan sınırlarının belirlenmesi olacağı açıkça görülmektedir ve bu konudaki asıl belirleyici kurum III No'lu KVTVKBK'dır ve kurulun vereceği karar, plan sürecinin de belirleyicisi olacaktır.

— Genel çerçeveden bakıldığında, İstanbul'un sürdürülebilir çevre ve yaşam koşullarını sağlaması açısından İstanbul'un kuzey bandı olarak tanımlanan orman-havza-kıyı kuşağının korunmasının önemi açıktır. Bu sebeple, Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı, Bahçeköy'ü bir bütün olarak ele almalı ve planlama hiyerarşisi içinde alanın kısıtları ve özellikleri değerlendirilmelidir.

— İstanbul 1/100.000 ölçekli İl Çevre Düzeni Planı'nda ormanlar ve su kaynakları korunması zorunlu kaynaklar olarak ele alınmaktadır. Planlama Alanının tarihi bentler su rezerv alanları ve havza sınırları ile İstanbul'un kuzey ormanları içinde yer alması sebebiyle, İstanbul Kent bütünü içindeki yeri ve önemi göz önüne alınarak alana ilişkin koruma esasları, kullanma ve yapılaşma şartları, kültür ve tabiat varlıklarının sürdürülebilirlik ilkesi doğrultusunda korunması önceliğine göre düzenlenmelidir.

— İstanbul'un Sur içi su ihtiyacına yönelik olarak 1550'li yıllarda yapılan ve Mimar Sinan'ın en önemli eserlerinden sayılan tarihi Kırkçeşme Suları tesisleri ve kentsel gelişmeye müteakip Beyoğlu bölgesinin su ihtiyacını karşılamak amacıyla 1730'lu yıllarda yapılan Taksim Suları tesisleri Bahçeköy'ün yerleştiği araziye özelliğini kazandıran en önemli öğelerdir.

— Tarihi Taksim ve Kırkçeşme Su Sistemlerine ait sanat yapıları ve hat güzergahları gerek döneminin mühendislik ve mimarlık becerilerini yansıtan gerekse de İstanbul'un yerleşim ve gelişim sürecine ışık tutan kültür varlıkları olmaları sebebiyle bir bütün olarak değerlendirilmeli ve bu eserlerin çevresinde Koruma Kurullarınca belirlenecek genişlikte bir koruma bandı oluşturularak bu eserlerin geleceğe taşınması sağlanmalıdır.

— Planlama alanında özellikle yakın çevresinde yer alan Zekeriyaköy ve Uskumruköy gibi lüks konut alanlarının yarattığı cazibenin etkisiyle son yıllarda görülen lüks konut üretimi anlayışı geleceğe yönelik ciddi önlemlerin alınmasını öne çıkarmaktadır.

— Planlama çalışmalarının bundan sonraki sürecini şekillendirecek olan Koruma Kurulu kararı sonrasında planın daha tutarlı ve kesin bilgilere dayalı değerlendirmesi yapılabilecektir. Plan yapım ekibinin hedefleri arasında yer alan

* Yerleşme üzerindeki yapılaşma talebinin kontrol altına alınarak koruma kriterleri doğrultusunda yapılaşmanın sağlanması,

* Planlama alanının sağlıklı ve yaşanabilir bir yerleşme kimliği kazanabilmesi için ilgili mevzuat ve yönetmelikler dahilinde bu alanda yaşayacak nüfusun teknik ve sosyal donatı ihtiyaçlarının karşılanması ve fonksiyonlar arası ulaşılabilirliğin sağlanması,

bulduğumuz aşama içinde kabul edilebilir temel yaklaşımları ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak, ilk yerleşimlerin bir orman köyü niteliğinde olduğu ve zengin su kaynakları ve bunların şehir merkezindeki yerleşimlere ulaştırıldığı su taşıma sistemlerinin ortasında yer alan Bahçeköy'de özellikle 1980 sonrası nüfus ve yapılaşma baskısının artması ve buna planlama ve imar denetimi yoluyla engel olunamaması, bundan sonraki süreçlerin daha titiz ve korumacı bir yaklaşımla ele alınmasını gerekli kılmaktadır. İstanbul 1/100.000 Ölçekli İl Çevre Düzeni Planı kuzeye yönelik her türlü yapılaşma eğilimlerinin tehlikesine işaret ederek, bu baskıların önlenmesine yönelik politikaların benimsenmesini öngördüğünden, Bahçeköy'de yapılacak her türlü planın bu öngörülere uyması gerekmektedir.

ENGELLİLERİN KENT YAŞAMINA KATILIMI:
**YASAL DÜZENLEMELER VE
SÜREGİDEN ENGELLER**

<http://www.engellilersitesi.com/>

Altı Nokta Körler Derneği İstanbul Şubesi, Spina Bifida Derneği, Türkiye Sakatlar Derneği, İşitme Engelliler Derneği, Halkevleri Engelli Hakları Atölyesi, Eğitim-Sen 3 Nolu Şube ve İMECE Toplumun Şehircilik Hareketi tarafından düzenlenen “Engellilerin Kentsel ve Toplumsal Yaşama Katılım Hakkı Forumu” 1 Mart 2009 Pazar günü Altı Nokta Körler Derneği İstanbul Şubesi’nde gerçekleşti. Forumda Odamızı temsilen Şube Yönetim Kurulu üyemiz Duygu Açar bir sunuş yaptı.

Engellilerin kentsel hizmetlerden yararlanmaları ve kent yaşamına katılmaları yönünde son dönemde yaşanan gelişmeleri değerlendirdiği konuşmasında Açar, özellikle yerel yönetimler reformu çerçevesinde yapılan yasal düzenlemeler ile engellilere yönelik mekansal organizasyonun ötesinde sosyal hizmetler konusunda da belediyelere, büyükşehir belediyelerine ve il özel idarelerine yeni görev ve yetkiler tanındığının altını çizdi. Yasal düzenlemelerin salt çözüm olamayacağını ifade ederek yeterli uygulama araçlarının ve denetim mekanizmalarının geliştirilmesinin önemini vurgulayan Açar, engellilerin kent yaşamında karşılaştıkları sorunların aslında

tüm toplumun sorunları olduğunu, dolayısıyla çözümün de bütüncül ve kapsayıcı nitelikte olması gerektiğini belirtti.

BASINDAYDIK..

01 MART 2009, TODAY’S ZAMAN

Today’s Zaman gazetesine, seçimler ve seçimlerle birlikte gelen kaçak yapılaşma sorununu değerlendiren Şube Sekreterimiz Tayfun Kahraman, bunun Türkiye’de artık klasikleşmiş bir problem olduğunu vatandaşlarımızın seçim öncesi nasılsa bir şey yapılmaz düşüncesi ile kaçak yapılar yapmakta ısrarcı olduklarını belirterek, fakat 2004 yılında Türk Ceza Kanun’unda yapılan değişikliği hatırlatarak bu eylemin artık bir suç olduğunu ve yapan ve yapılmasına göz yumanların cezalandırılması gerektiğini belirtti.

03 MART 2009, NTV

Şube Sekreterimiz Tayfun Kahraman “Metrobüs İstanbulluların trafik sorununu çözüyor mu?” sorusunun tartışıldığı “Yakın Plan” programının canlı yayın konusu oldu. Kahraman, metrobüsün geçici bir rahatlık olduğunu, kalıcı bir çözüm olmadığını belirterek metrobüsün talebi karşılayacak kapasitede bir sistem olmadığını belirtti. Kişi başı toplu taşıma katsayısının gelişmiş ülke kentlerine göre İstanbul’da düşük olduğunu, üst ölçekte bir ulaşım plansızlığının olduğunu belirten Kahraman, metrobüs gibi projelerin plansız ve popülist yaklaşımlar olduğunu sözlerine ekledi.

03 MART 2009, SKYTÜRK

Skytürk’te yayınlanan “Son Nokta” programının canlı yayın stüdyo konusu olan Şube Başkanımız Erhan Demirdizen metrobüs yatırımı hakkındaki görüşlerini belirtti. Metrobüsün aslında lanse edildiği gibi büyük

kapasiteli bir sistem olmadığını, metroyla kıyaslandığında dörtte bir kapasitesinde olduğunu sayısal rakamlarla açıklayan Demirdizen, bu haliyle metrobüsün sadece daha konforlu ve yüksek kapasiteli bir otobüs olduğunu ifade etti. Metrobüsün güvensizlik boyutunu da vurgulayan Demirdizen İstanbul'da toplu taşıma sisteminin düşük kapasiteli olması sebebiyle otomobil kullanımının yaygın olduğunu da sözlerine ekledi.

04 MART 2009, KANAL BİZ

Şube Sekreterimiz Tayfun Kahraman'ın canlı telefon bağlantısı ile katıldığı programda, seçimlere yaklaşırken İstanbul'un gündeminde yer alan konular hakkında Şubemiz görüşleri aktarıldı. Başta metrobüs, 2B alanlarının durumu ve kaçak yapılar hakkında görüşlerimizi açıklayan Kahraman, metrobüs projesinin geçici bir rahatlama yaratacağını İstanbul'un ulaşım probleminin bir bütün olarak ele alınması gerektiğini belirtirken 2b alanlarına ilişkin hükümetin bu alanların satışında ısrarcı olduğunu ama burada mağdur ile rant elde etme peşinde olanların ayrılması gerektiğini ve 2 b nin çok daha detaylı ele alınması gereken bir konu olduğunu belirtti.

18 MART 2009, KANAL BİZ

"Detay" programının canlı yayın stüdyo konduğu olan Şube İkinci Başkanımız Yrd. Doç. Dr. Pınar Özden kentsel dönüşüm projelerini değerlendirdi. Odamızın her zaman gündeminin en tepesinde tuttuğu bir konu olduğunu, yaptığımız etkinliklerle de siyasi çevrelere, ilgili idarelere mesajlar ilettiğimizi belirten Özden, özellikle en çok katılım boyutunu gündeme getirdiğimizi, yetkili idarelerin katılım boyutunu göz ardı ettiği zaman Sulukule'de olduğu gibi işin şiddet boyutuna vardığını ifade etti. Özden ayrıca kentsel dönüşüm Dünya ve Türkiye süreçlerini kısaca özetledi.